

Risto Nieminen

Esimiehen tervehdys

TIEDEAKATEMIAT EDUSTAVAT tieteen ja tutkimuksen aatelia ja vahvinta osaamista. Tiede luo tietoa ja ymmärtämystä lähestymistavalla, joka perustuu sen yleisesti hyväksytyihin periaatteisiin. Näitä periaatteita ovat toistettavuus ja vääräksi osoitettavuus, avoimuus ja vertaisarviointi, rehellisyys, vastuullisuus ja eettisyys. Tutkimuksessa menestymiseen tarvitaan intoa ja vapautta: intoa uuden tiedon etsimiseen ja vapautta ajattelemiseen eri tavalla kuin muut ja vapautta myös epäonnistua.

Tiede on tuonut ihmisille suunnattomasti hyvää, esimerkiksi pidemmän ja terveemmän elämän muodossa, ja samalla luonut aineellista vaurautta nopeasti supistuvassa, verkostoituneessa maailmassa. Tiedettä tarvitaan ilkeiden ongelmien ratkaisemisessa, kuten ilmastouhki-

en välttämässä ja biodiversiteettikadon estämisessä. Ihmiskunnan yhä monisäikeisemmät haasteet tarkoittavat myös sitä, että luonnontieteiden ja teknologian ohella myös yhteiskuntatieteitä ja humanistisia tieteitä tarvitaan entistä kipeämmin uusien ratkaisujen omaksumiseen ja toteuttamiseen. Suomalainen Tiedeakatemia pyrkii edistämään kaikkien tieteenalojen rajat ylittävää keskustelua ja yhteistyötä.

Vaikka yhteiskunnallisessa päätöksenteossa on kysymys arvoista ja poliittisista päämääristä, pitää päätöksenteon perustua parhaaseen mahdolliseen tutkimustietoon. Siten "tiedelähtöinen" tai "todisteperusteinen" päätöksenteko on tärkeä osa akatemioiden pyrkimystä yhteiskunnalliseen vaikuttavuuteen. Tämä pyrkimys puolestaan nostaa esiin kysymyk-

Akateemikko Risto Nieminen aloitti Suomalaisen Tiedeakatemian esimiehenä tammikuussa 2018.

sen tieteen luotettavuudesta kansalaisten silmissä. Meillä tieteen tekijöillä on tapana korostaa osaamistamme ja metodiemme pätevyyttä, mutta on myös tärkeää, että me pystymme kuvaamaan miten tiede toimii ja miten yhteiseen näkemykseen ja johtopäätöksiin päädytään.

Tieteen luotettavuus voi olla hauras jopa silloin, kun tutkimusosaamisemme on vankkaa. Luotettavuuden rakentaminen vaatii lämpöä ja myötätuntoa, sillä saavutettu luotettavuus voidaan helposti tuhota nopean viestinnän ja informaatiotulvan maailmassa. Suomalainen Tiedeakatemia pyrkii edistämään rakentavaa vuoropuhelua tutkijoiden ja yhteiskunnan välillä, jot-

ta tieteellisten tutkimusten tulosten käyttö laajenisi päätöksenteossa.

Avoimuus ja tietojen jakaminen ovat keskeisiä edellytyksiä tieteen ja tutkimuksen edistymiselle. Avoimeen tieteeseen kuuluvat julkaisujen, tutkimusdatan ja tutkimusmenetelmien vapaa saatavuus ja käyttöoikeus. Suomalainen Tiedeakatemia tukee avointa tiedettä ja tunnistaa siihen liittyvät monenlaiset edut, joita ovat muun muassa nopeampi ja kattavampi tutkimustulosten jakelu ja saatavuus, laajempi osallistuminen, tehokkaampi resurssien käyttö, parempi tutkimustehtävien suorittaminen ja uusien kysymysten havaitseminen sekä täsmällisemmät ja luotettavimmat tulokset.